

Fundació
Docència i Recerca
MútuaTerrassa

COMPLICACIONES QUIRÚRGICAS MÉS FREQUËNTS I EL SEU MANEIG

Mireia Serra Mitjans

ACTUALITZACIÓ
**EN CIRURGIA
TORÀCICA**

2a edició

Divendres,
11 de febrer
de 2022

Organitza:

Servei de Cirurgia Toràcica de
l'Hospital Universitari MútuaTerrassa

COMPLICACIONS

SIGNES I SÍMPTOMES

PALPITACIONS/TAQUICÀRDIA

DISPNEA

FEBRE

EMFISEMA SUBCUTANI

FUGA AÈRIA/DÈBIT

PALPITACIONS / TAQUICÀRDIA

CAUSES

Febre
Dolor
Hipoxèmia
Anèmia
Arítmia

ARÍTMIA
AC x FA

Més freqüent
Inici: 2n-3r dia

FIBRIL·LACIÓ AURICULAR

+ freq.

35% pneumonectomies

Pacients ↑ edat

alteració de les propietats elèctriques del node sinusal i AV

Lesions fibres vagals

miocardi més sensible a les catecolamines

Tractament

- Amiodarona 1 mes (bolus/perfusió/oral)
- Profilaxi TEP (si no reversió)

DÍSPNEA

Analítica

leucocitosis, PCR, proBNP,...

Gasometria

Insuficiència respiratòria
 $pO_2 < 60$ i/o $pCO_2 > 45$

Rx tòrax

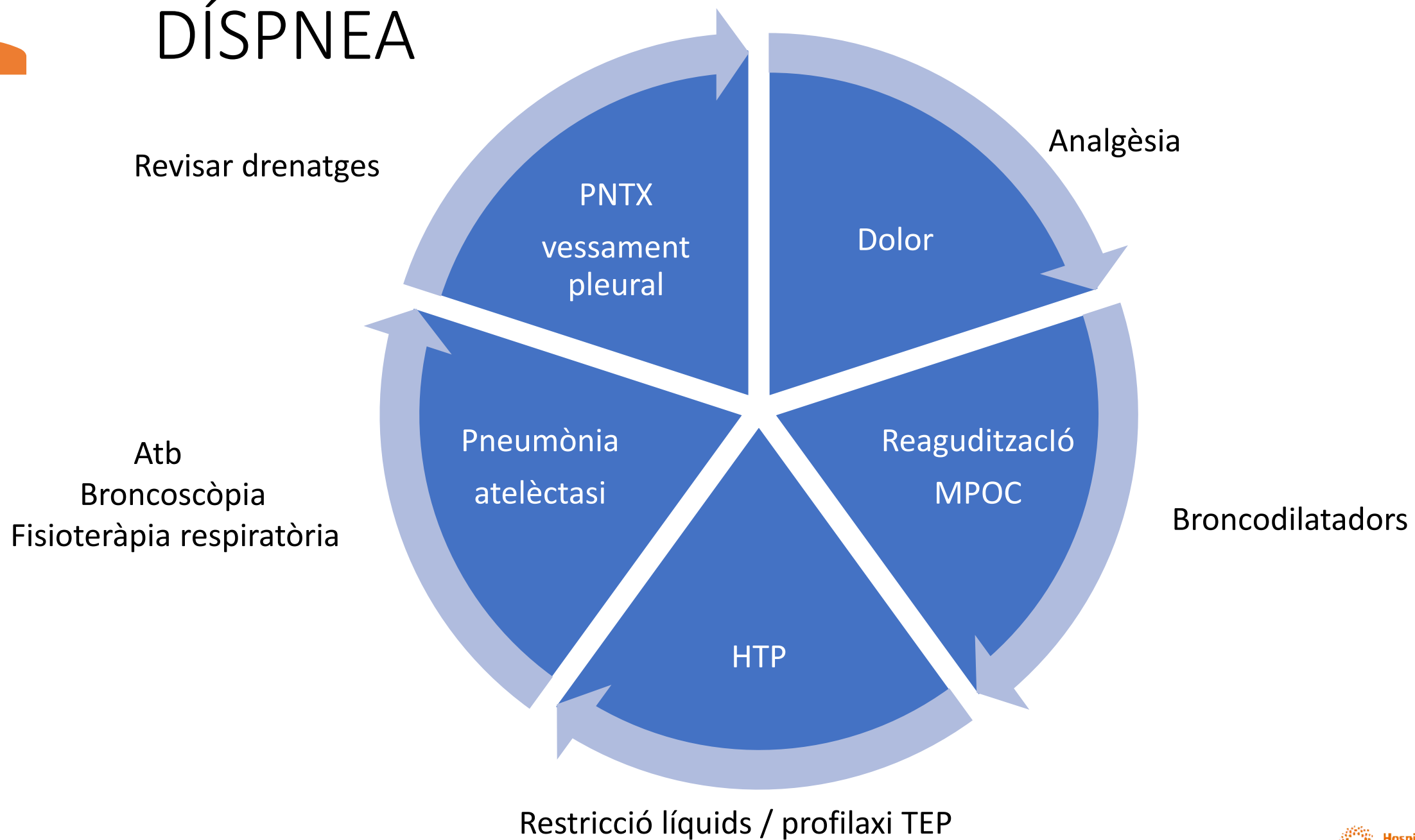
Pneumotòrax
embassament pleural
pneumònia/atelèctasi,...

Tractament

O₂ per mantenir Sat Hb > 90%
Causa

DÍSPNEA

FEBRE

Analítica

leucocitosis, PCR, proBNP,...

Rx tòrax

embassament pleural

Pneumònia / atelèctasi,...

Cultius

Esput, hemocultius

Líquid pleural, exsudat ferida

Urinocultius,...

Tractament

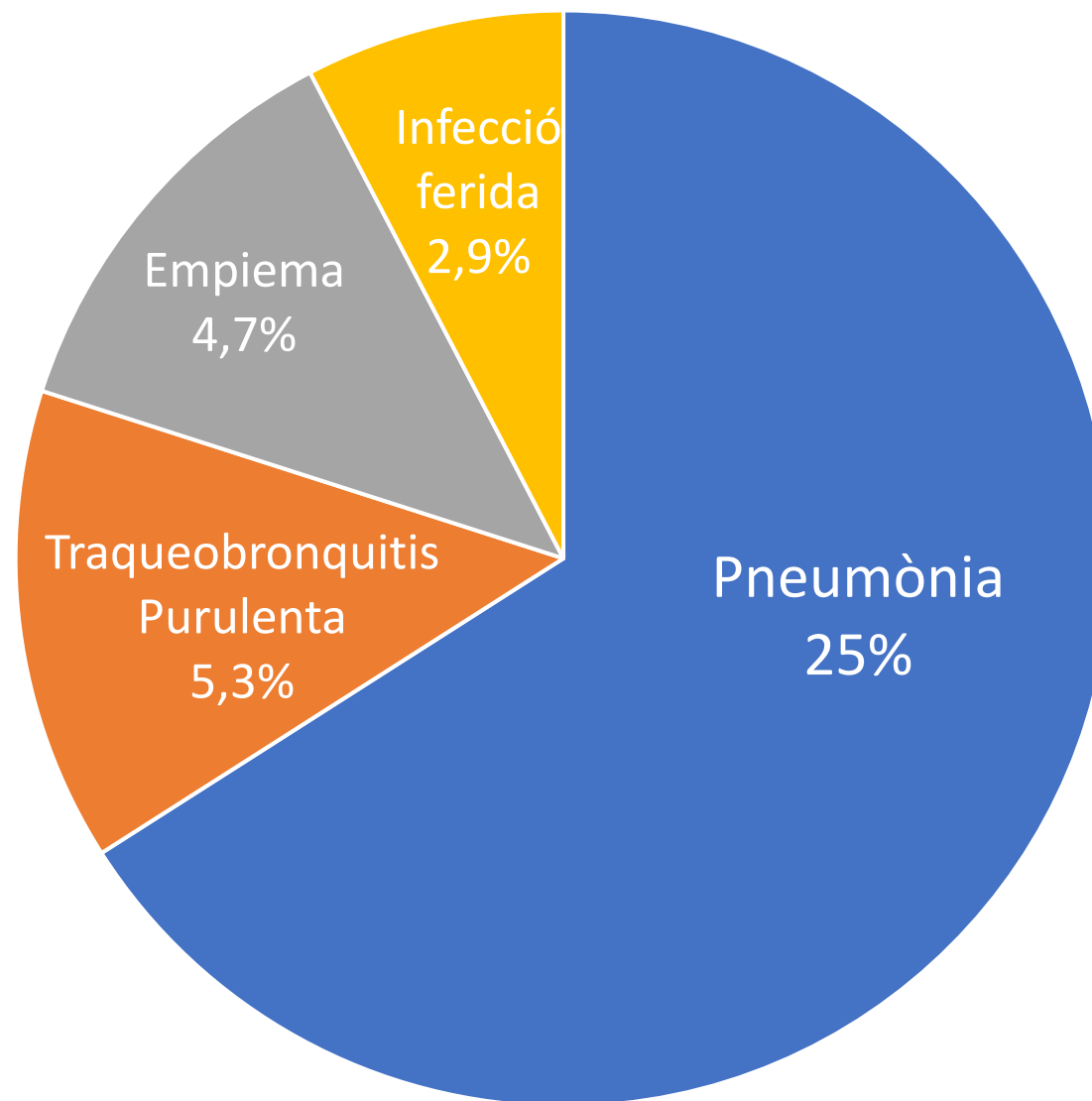
AINES, antibiòtic

Causa

FEBRE

Principal causa de morbi/mortalitat

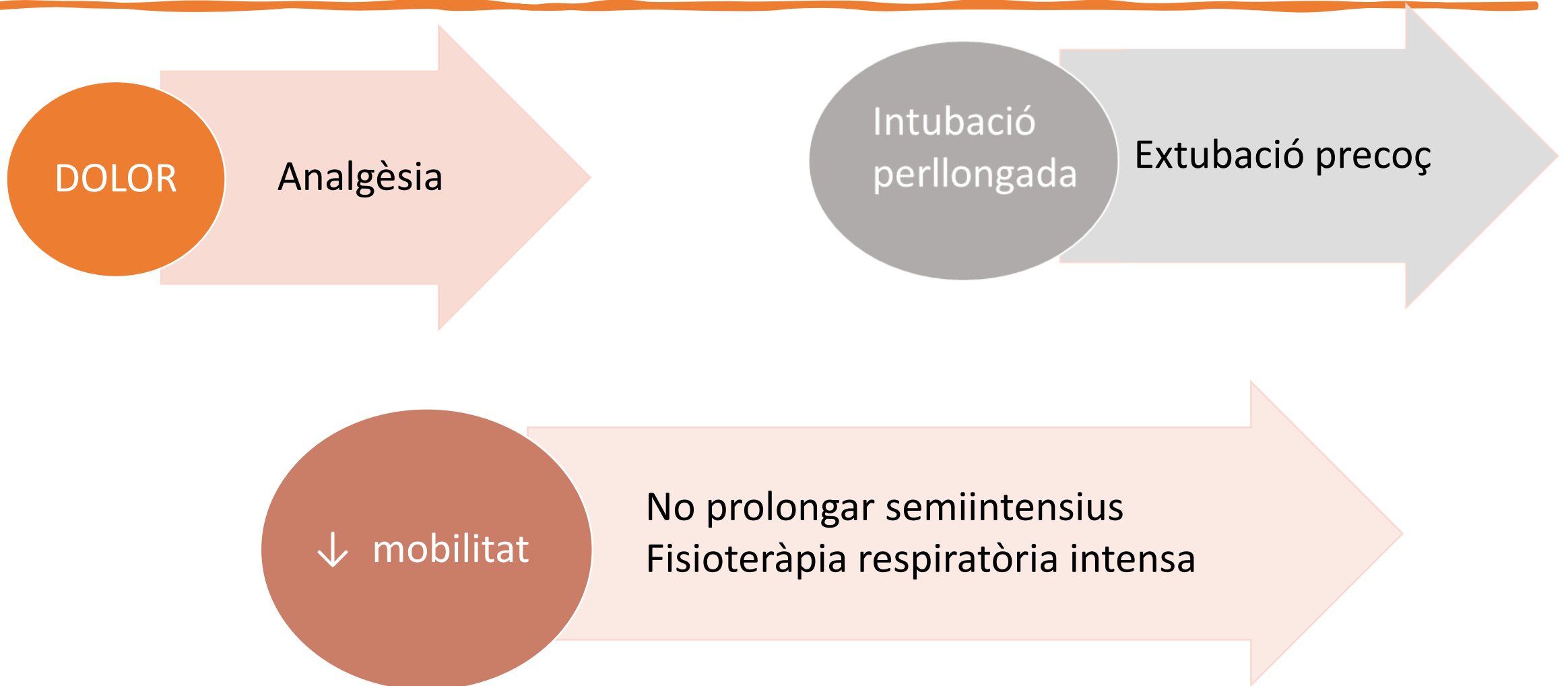

PNEUMÒNIA

PREOPERATORIS	OPERATORIS	POSTOPERATORIS
Desnutrició	Tipus resecció	Dolor (↓ eficàcia tos)
Tabac	Durada IQ	IOT perllongada
↑ edat		↓ mobilitat
Neoplàsia		
MPOC	FACTORS MODIFICABLES	
DM		
Cardiopatia		

PNEUMÒNIA

PNEUMÒNIA

80% preop precoç (5 primers dies)

Causa: acúmulo secrecions

Gèrmens

- *Enterobact* 27%
- *s. aureus* 18%
- *haemophilus* 16%
- *streptococ pneumoniae* 4%
- No gèrmens aïllats 40%

Risc infeccions per multirresistents

≥5 d ingrés o VM

Atb 90 d previs

CORTIS

Ingrés unitats amb ↑ resist

PNEUMÒNIA

Diagnòstic

Infiltrat Rx

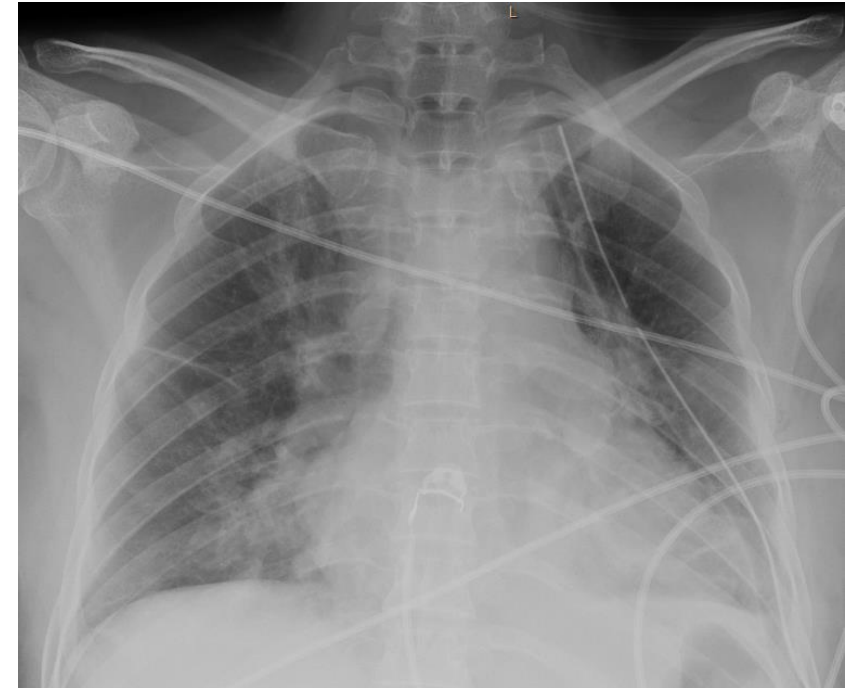
nova aparició o
progressió

+

2/3:

$T^a \geq 38^{\circ}$

leucòcits ≥ 12000 o < 4000
secrecions purulentes

EMPIEMA

---

diagnòstic: pus o cultiu positiu a la cavitat

precoç (10-14 primers dies) / tardà

Gèrmens

s. aureus

Pseudomonas

Tractament

Antibiòtic i drenatge

Valorar UK +/- cirurgia

EMFISEMA SUBCUTANI

Aire en el teixit subcutani

Revisar els drenatges

Està pinçat per ordre mèdica?

Sí

Despinçar i connectar a l'aspiració

No

Revisar connexions
Pinçat accidental
Coàguls

Tractament

Reabsorció espontània

Valorar incisions a la pell (excepcional)

EMFISEMA SUBCUTANI

No provoca dispnea
Tranquil·litzar a la família i pacient

FUGA AÈRIA

Postoperatori immediat > 50%

Fugues aèries persistents > 5-7è dia 10-15%

↑ t 1/2 hospitalari

> dificultat control del dolor

↑ risc complicacions

Causa

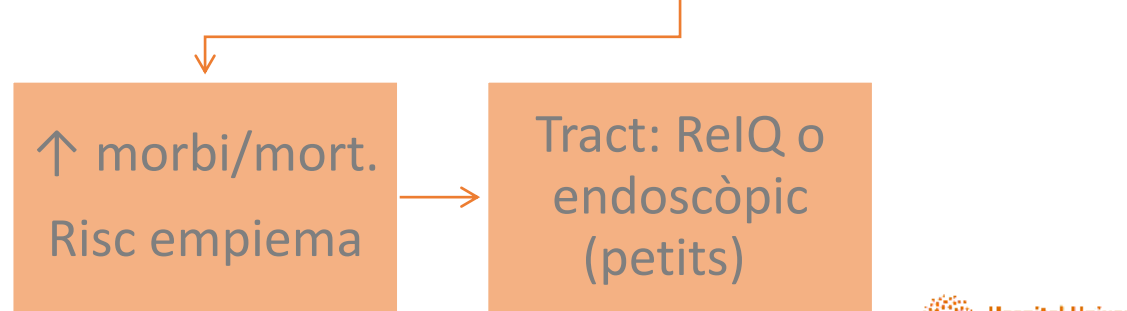
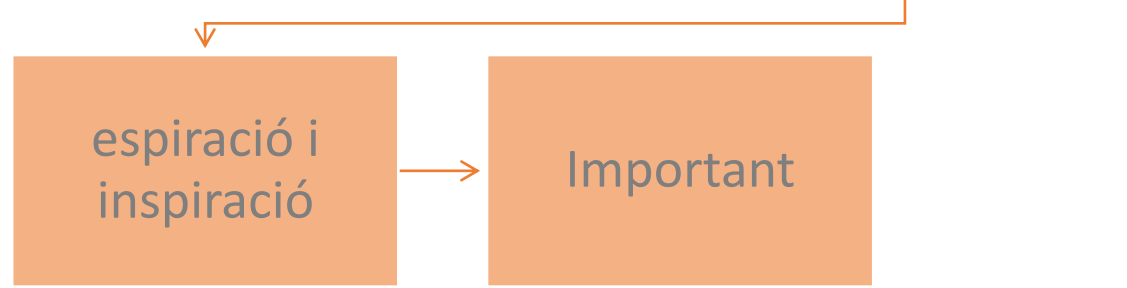
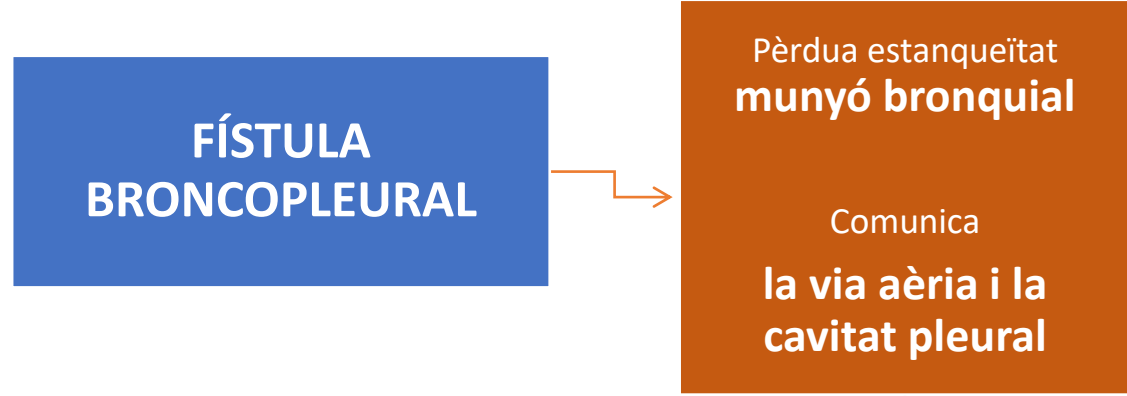
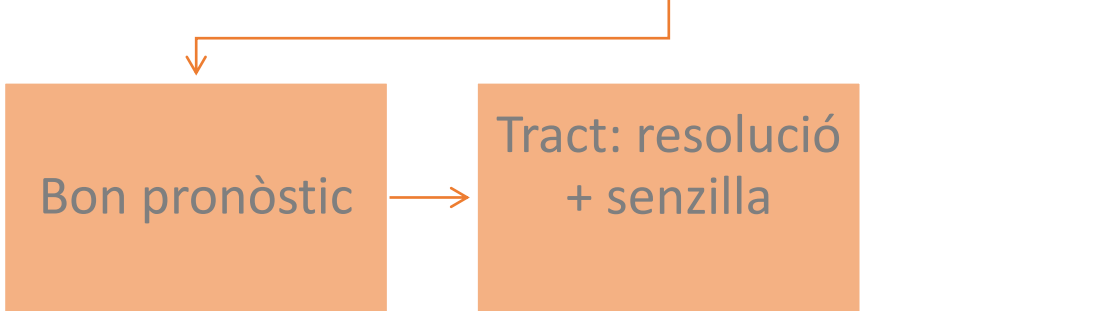
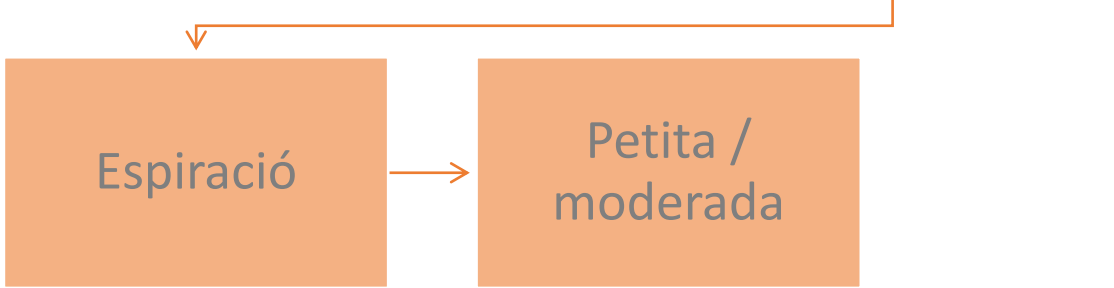
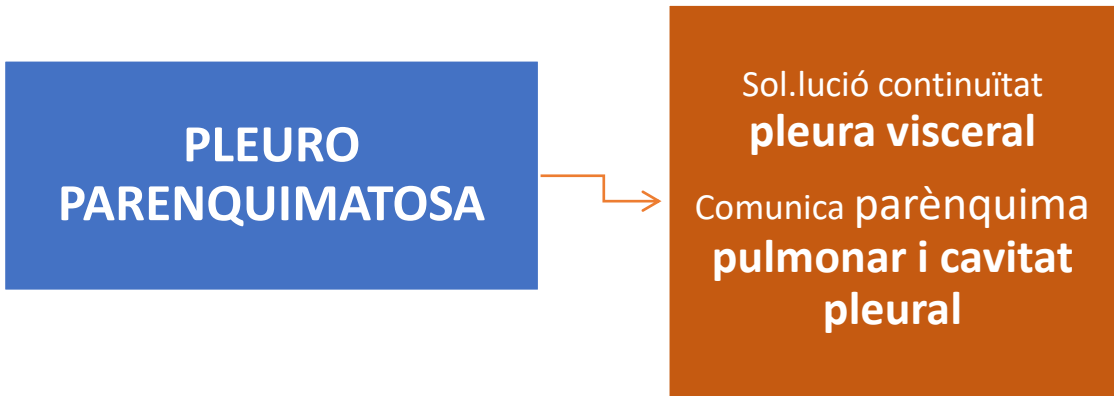
- Pleuroparenquimatosa
- Fístula broncopleural

Important

- Prevenió
- Tractament

FUGA AÈRIA

FÍSTULA PLEUROPARENQUIMATOSA

FACTORS PREDISPOSANTS FUGUES AÈRIES PERSISTENTS

QUALITAT PULMÓ

Emfisema

Pneumopatia intersticial

etc...

CIRURGIA

adhències pleurals

Cissures incompletes

MECANISMES CICATRITZACIÓ

Cambres residuals persistents

reseccions àmplies

Rigidesa pulmonar

Prevenció

Altres: CORTIS, DM, desnutrició, infecció,...

FUGUES AÈRIES PERSISTENTS prevenció intraoperatòria

Adherències pleurals

Dissecció extrapleural

Cissures incompletes

Ús sutures mecàniques

Recobertes (pericardi boví, goretex) si emfisema

Incongruència pulmó/cavitat pleural

Tenda pleural

Pneumoperitoneu

Parèsia frènic

comprovar fugues intraoperatòries

Punts sobre zones cruentes

Coles (sellants): Tachoseal, Coseal,...

Maniobres per augmentar adherència (abrasió pleural,...)

FUGUES AÈRIES PERSISTENTS maneig postoperatori

Drenatges pleurals connectats a aspiració

Habitualment aspiració a -20

Si hi ha fuga. Valorar pulmó reexpandit?

Sí

Aspiració baixa o sense (sobretot en pacients amb emfisema pulmonar)

No

Augmentar aspiració

Persistència fugues aèries

Pleurodesi amb sang (80%)

Alta amb drenatge connectat a vàlvula Heimlich

FÍSTULA BRONCOPLEURAL

Clínica segons el diàmetre:

- asimptomàtic
- tos per microaspiracions i irritació de la via aèria.

Fuga contínua, alt fluxe en inspiració i espiració

Rx tòrax
TC tòrax
Broncoscòpia

0,5-1% lobectomies
1-12% pneumonectomies

FÍSTULA BRONCOPLEURAL

Clínica segons el diàmetre:

- asimptomàtic
- tos per microaspiracions i irritació de la via aèria.

Fuga contínua, alt fluxe en inspiració i espiració

Rx tòrax

TC tòrax

Broncoscòpia

0,5-1% lobectomies

1-12% pneumonectomies

FÍSTULA BRONCOPLEURAL factors de risc

GENERALS

edat

Hipoprot., anèmia

Immunod, CORTIS

Vasculopaties perifèriques...

LOCALS

tensió sutura

desvascularització br. excessiva

↑ longitud

RT ≥ 45 Gy

tumor residual

TBC, infec. Fongs, empiema

VM potoperatòria

Prevenció

FÍSTULA BRONCOPLEURAL prevenció intraoperatòria

Sutura del munyó sense tensió

Evitar desvascularització

No deixar el munyó llarg

Reforç sutura amb teixit viable

Marge de secció lliure tumor

FÍSTULA BRONCOPLEURAL tractament

ENDOSCÒPIC

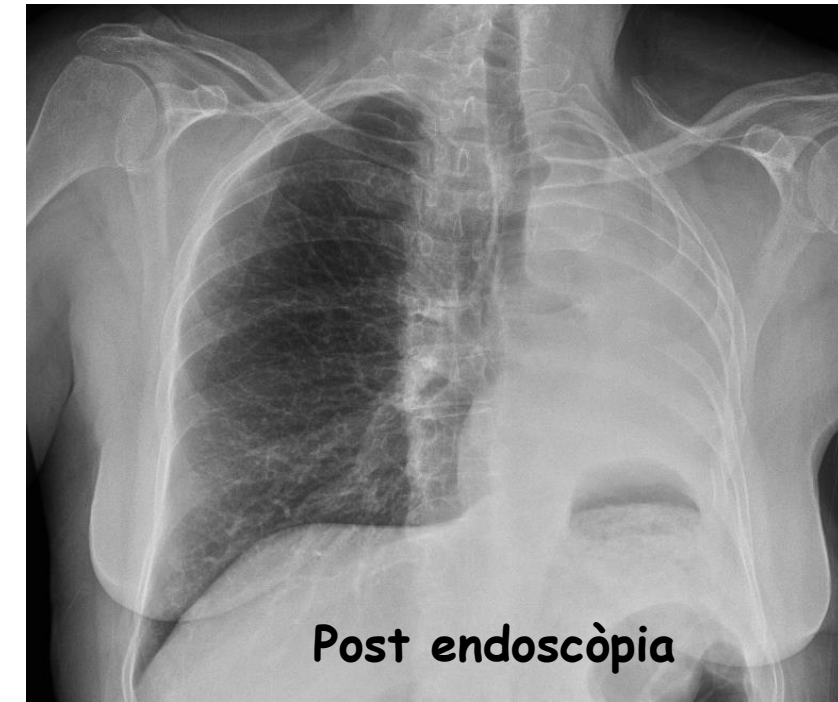
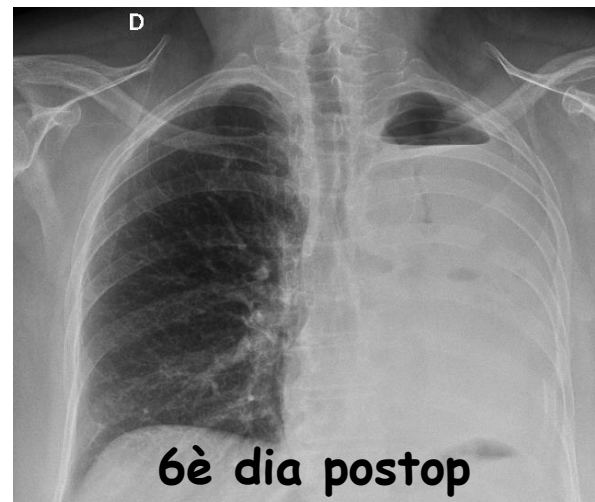
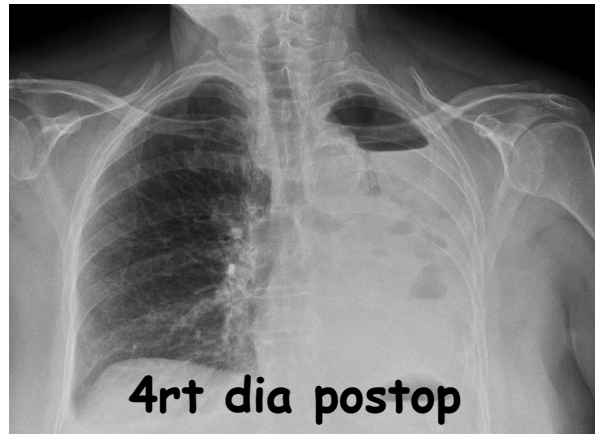
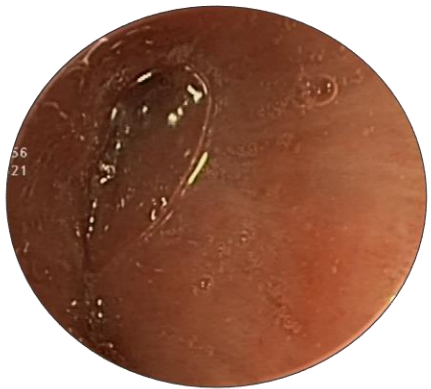
FBS o Broncoscòpia rígida
(coles, Nitrat Ag,...)
FBP de ↓Ø

QUIRÚRGIC

Resutura del munyó (no infecció)
Toracostomia

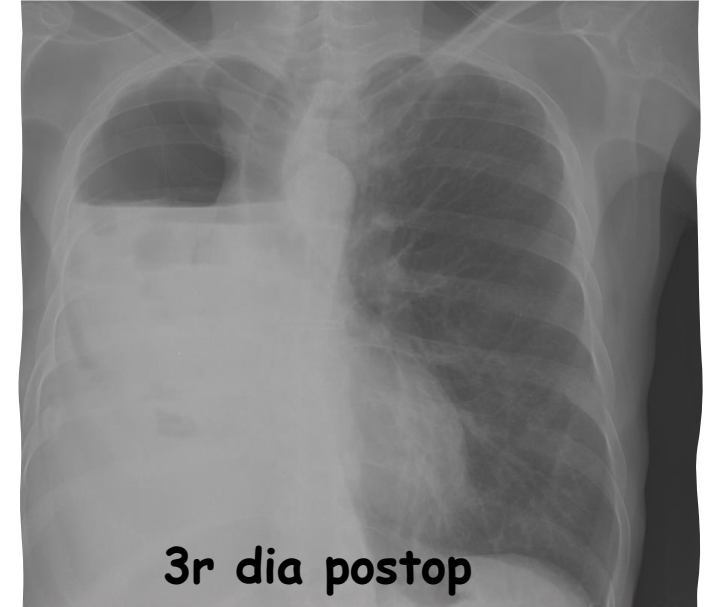
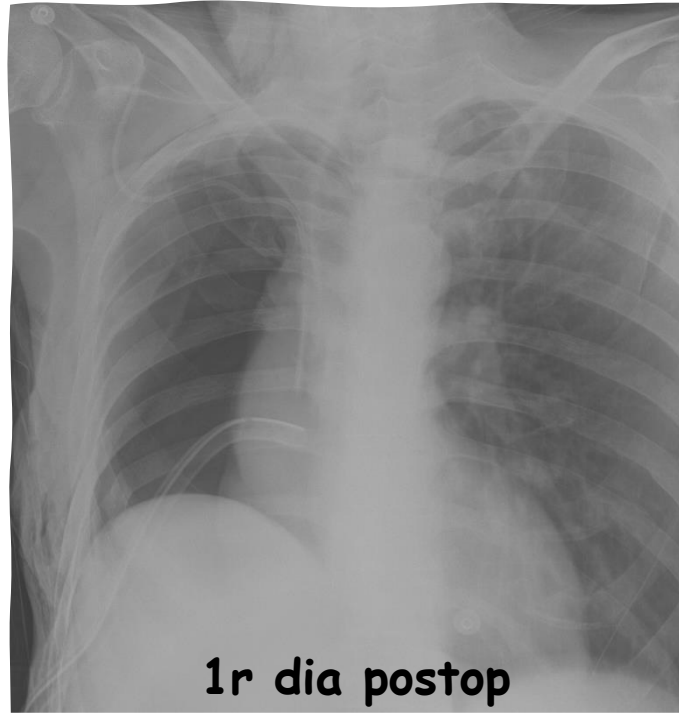
FÍSTULA BRONQUIAL PNEUMONECTOMIA

FÍSTULA BRONQUIAL PNEUMONECTOMIA

COMPLICACIONS

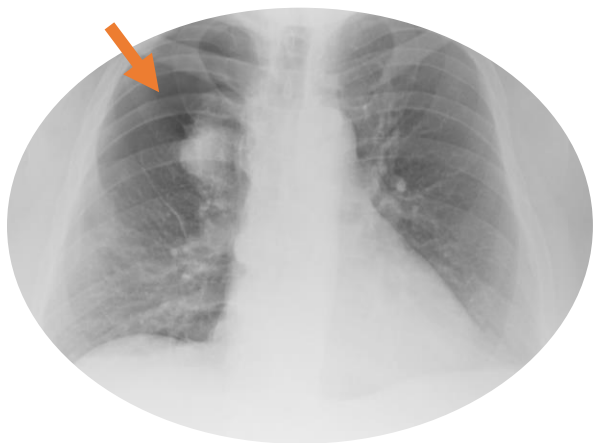

RX I DRENATGES PLEURALS

PNEUMOTÒRAX

HEMOTÒRAX

QUILOTÒRAX

PNEUMOTÒRAX postquirúrgic

Aire a la cavitat pleural. Per què?

Obstrucció del drenatge pleural
coàguls, doblegat,...
Fístula broncopleural

Més freqüent

Patologia: inflamatoria/infecciosa, CRVP
emfisema o fibrosi pulmonar
Tipus cirurgia: lobectomia superior. Bilobectomia

Resolució espontània

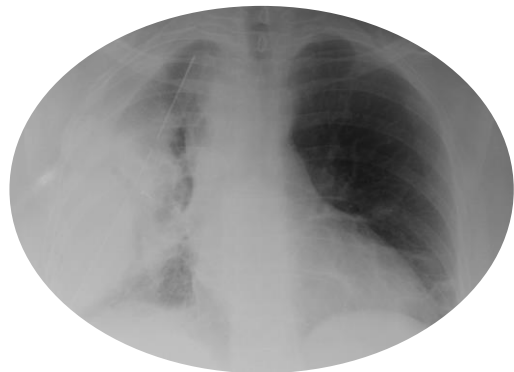
Absorció aire espontàniament
Desplaçament del pulmó i del mediastí
Elevació del diafragma

Maneig dels drenatges

Jugar amb aspiració (↑ aspiració en cambres apicals)
Si no té drenatge valorar col.locació, segons dolor-dispnea...

HEMOTÒRAX

Sortida excessiva sang +/- acúmul

Signes indirectes: hTA, $\uparrow$ FC, analítica

Signes directes: Dèbit drenatge
Rx tòrax

Causes

artèria bronquial
paret toràcica/orifici tròcar
adherències pleurals

Tractament conservador

Reposició volum i control dèbit
Rx tòrax

Tractament quirúrgic

Dèbit $> 200\text{ml/h}$ x 4-6h o $>1200\text{ml}$ en $< 6\text{h}$
Inadequada resposta a les mesures de suport
Rx tòrax amb acúmul de sang a la cavitat pleural

QUILOTÒRAX

Limfa a la cavitat pleural. Per què?

Lesió del conducte toràcic o dels seus afluents
(Limfadenectomia mediastínica)

Diagnòstic

Líquid d'aspecte lletós inolor pel drenatge pleural
Bioquímica: quilomicrons.
TG > 110 mg/dl, colest < 200 mg/dl

Tractament conservador

Mantenir drenatge
Dieta baixa en greixos, AG de cadena ½, NPT
Anàlegs somatostatina (disminuir dèbit)

Tractament: >500 ml/d x14d o >1,5l/d x5d

Endoscòpic: embolització
IQ: sutura zona de la fuga/ligadura del conducte toràcic

CONCEPTES CLAU

Fisioteràpia respiratòria
mobilització precoç
analgèsia

↓ risc aparició
complicacions

Observació activa:
síntomes
control dels drenatges
Rx tòrax

Detecció precoç de
l'aparició d'una
complicació

Tractament precoç